

Dôvodová správa

k bodu programu:

Návrh na predĺženie platnosti dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2007-2013 do konca roku 2014

I. V súčasnosti už nie je platný strategický dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2007 – 2013, ktorý bol schválený uznesením MsZ č. 49/2007 dňa 15. 5. 2007. Dokument bol spracovaný podľa zákona č. 503/2001 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Dňa 1. 1. 2009 nadobudol účinnosť nový zákon o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 Z. z. V roku 2010 bol schválený východiskový dokument o regionálnom rozvoji SR – Národná stratégia regionálneho rozvoja SR.

Mesto Banská Bystrica v zmysle zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja je povinné zabezpečiť spracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej PHSR) mesta Banská Bystrica na roky 2014 – 2020, avšak pokiaľ bude nový PHSR schválený v MsZ, je potrebné predĺžiť platnosť starého dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2007 – 2013 do konca roku 2014.

Odôvodnenie:

Cieľom PHSR ako kľúčového strategického strednodobého dokumentu mesta je analýza daností a potrieb mesta Banská Bystrica, definovanie cieľov a opatrení, ktoré napomôžu rozvoju mesta s ohľadom na potreby jeho obyvateľov. V súčasnej dobe sa spracováva nový strategický dokument mesta, ktorý je potrebné spracovať s ohľadom na situáciu v oblasti ekonomickej a hospodárskej našej krajiny i celej Európy a tomuto vývoju je potrebné prispôbiť priority a možnosti nášho mesta. Vzhľadom na to, že v súčasnej dobe sa na národnej úrovni v zmysle prijatej Lipskej charty tvorí Stratégia trvalo udržateľného rozvoja miest (tzv. TURM), ktorej základom je využívať nástroj integrovaného mestského rozvoja a s tým spojeného riadenia jeho uplatňovania, je mesto povinné zapracovať Integrovaný mestský rozvoj ako predpoklad úspešnej trvalej udržateľnosti miest do PHSR a tak na tento účel vytvoriť všetky potrebné rámce. Podstatou Integrovannej politiky rozvoja miest je posilniť zosúladenie rozvoja na miestnej úrovni a na úrovni mestských oblastí. Podstatou TURM-u je, že SR si musí v partnerskej dohode zadefinovať princíp výberu mestských oblastí, kde sa budú integrované opatrenia realizovať.

Na tento účel je navrhnutých práve 8 krajských miest a ich funkčné zázemie, ktoré predstavujú centrá osídlenia s najvyšším potenciálom pre rast a keďže budú implementovať stratégiu TURM, budú mať aj právomoc participovať minimálne na výbere operácií alebo projektov ako sprostredkovateľské orgány s tým, že konečné potvrdenie oprávnenosti bude mať riadiaci orgán operačného programu.

Trvalo udržateľný mestský rozvoj (TURM) má byť realizovaný prostredníctvom tzv. integrovaných územných investícií v rámci IROP-u, kde krajské mesto v partnerstve s okolitými mestami a obcami vypracuje stratégiu rozvoja zameranú na danosti a možnosti funkčného územia so zohľadnením ich funkčného prepojenia (napr. denná dochádzka do

zamestnania, zariadenia sociálnych služieb atď).

Nosnou témou stratégie TURM je integrácia územia do polyfunkčných celkov, ktoré zabezpečujú všetky potreby obyvateľov a v rámci nich sa riešia oblasti, ktoré najviac trápia daný mestský región a opatrenia, ktoré vyriešia tieto problémy. Preto by každý TURM mal aj svoje samostatné hodnotiace kritériá, benchmarky a krajské mestá budú koordinovať svojich partnerov v rámci TURM celých 7 rokov počas programového obdobia 2014-2020.

V súvislosti s tým je **v rámci Európskeho fondu regionálneho rozvoja na TURM vyčlenená predbežná alokácia finančných prostriedkov cca 300 – 350 mil. Eur, pričom na jedno krajské mesto pripadá cca 43-45 miliónov Eur na rozvoj jeho funkčného územia.**

Z vyššie uvedeného vyplýva, že **mesto Banská Bystrica, ktoré ako krajské mesto bude nositeľom TURM-u,** bude musieť byť nielen lídrom voči ostatným partnerom, ale musí aj vypracovať stratégiu rozvoja, po ktorej schválení sa už budú predkladať na IROP už konkrétne projektové zámery, ktoré sa budú odsúhlasovať na národnej úrovni v rámci TURM a následne po ich schválení sa budú spracovávať nové resp. upravovať existujúce projektové dokumentácie a za spoluúčasti partnerov (susedných obcí a miest v rámci funkčného územia) spolufinancovať projekt vo výške 5-10% (cca 2 250 000,-€ - 4 500 000,-€) zo 45 mil. Eur. Okrem toho sa mesto môže uchádzať o NFP v rámci dopytových projektov ostatných operačných programov na ďalšie rozvojové projekty.

Od roku 2014 sa začína nové programovacie obdobie Európskej únie, čo znamená nové priority v oblasti čerpania pomoci z EÚ, pričom sa zároveň pripravuje nová legislatíva, kde budú riešené aj nové povinnosti samospráv pri plnení PHSR s napojením na programový rozpočet.

Na základe vyššie uvedeného je **nutné dôkladne pripraviť dokument Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2014-2020, ktorý bude v súlade s podmienkami nového programového obdobia, čo si vyžaduje viac času, ako bolo pôvodne plánované.**

Zároveň, keďže platnosť PHSR mesta Banská Bystrica na roky 2007-2013 skončila na konci roku 2013 a bez takéhoto schváleného dokumentu nie je možné čerpať pomoc z fondov EÚ, je potrebné na preklopenie obdobia tvorby nového PHSR predĺžiť platnosť PHSR na roky 2007-2013 do konca roku 2014. Predĺženie platnosti PHSR mesta Banská Bystrica na roky 2007-2013 do konca roku 2014 odôvodňujeme tým, že v čase jeho platnosti neboli zrealizované všetky schválené aktivity a teda je opodstatnené ešte predĺžiť jeho platnosť do doby, kým nebude v MsZ schválený nový Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2014-2020.

II. Legislatívny rámec tvorí zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

III. Garantom PHSR je samotné mesto Banská Bystrica, užívateľmi programu sú všetci občania, podnikatelia, súčasné a budúce inštitúcie v meste. Plnenie PHSR zastrešuje Mestský úrad v Banskej Bystrici, garantom plnenia PHSR je prednosta MsÚ a výkonným koordinátorom pre tvorbu a plnenie PHSR je vedúca Oddelenia prípravy projektov.

Návrh predĺženia platnosti Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Banská Bystrica na roky 2017-2013 do konca roku 2014 predložený na schválenie mestskému zastupiteľstvu je **v súlade s platnou legislatívou** a metodickým pokynom k PHSR vydaným vtedajším Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. PHSR je v zmysle legislatívy dôležitým podkladom pre schválenie potrebných prostriedkov v programovom rozpočte mesta v danom roku počas celého trvania platnosti PHSR a **bez takéhoto schváleného dokumentu nie je možné čerpať pomoc z fondov EÚ.**